

WE DO
DEMOCRACY

Københavnernes Klimaborgerting

Velkommen til første møde 8.11.2023

*Hvorfor har jeg
tilmeldt mig
Københavnernes
Klimaborgerting?*

Bordplan

Bord 1

Jon Vinther
Shamaila Ahmad
Boris Tolstoy
Isa Jacob Kristiansen
Mikkel Tobias Werner
Anne Aagaard

Bord 2

Stella Lyrn Neubert
Laura Frisenborg Marker
Cecilia Beenfeldt
Ömer Kibar
Sarinti Nimpuno Christensen

Bord 3

Aida Tepe Mattsson
Carl William Kettel
Julius Witwicki Asmussen
Mathias Lind Lyngskjold
Maria Larsen
Knulp Ole Rittmeyer

Bord 4

Nikola Mikulovic
Carl Emil Brønnum
Mads Aare Vestmar
Nina Baun
Jasin Lahdaili

Bord 5

Esther Molin Sørensen
Catharina Næsby Malkki
Martin Tugwell Jepsen
Birthe Wielandt Houe
Bente Susanne Sørensen

Bord 6

Vibeke Haislund
Nadia Dejgaard Nielsen
Haimi Qiu
Anna Eleonora Nilsson
Jon Sigurd Bang Carlsen

WE DO
DEMOCRACY

Københavnerne Klimaborgerting

Velkommen til første møde 8.11.2023

Velkomst

v. Line Barfod, Teknik- og Miljø Borgmester i
Københavns Kommune

Dagens formål

- Komme ombord i opgaven
- Møde hinanden og holdet bag
- Forstå borgerting som en arbejdsmetode og jeres rolle
- Lave fælles spilleregler for det videre arbejde
- Blive klogere på københavnernes forbruger baserede CO2-udledning og generel viden indenfor forbrugsområdet.
- Undersøg udfordringer og temaer indenfor københavnernes forbrug

Deliberativt demokrati – en definition

Deliberation (latin): *rådslagning*

Deliberation er, når borgere får givet et mandat til at gå i dybden med en given udfordring på et informeret grundlag og udkomme med anbefalinger til en konkret politisk og offentlig problemstilling.

En deliberativ proces som fx. en borgersamling kan betragtes som et mikrokosmos af, hvordan den samlede offentlighed ville handle, hvis den havde mulighed for drøfte en kompleks udfordring under de rette betingelser.

Kernespørgsmålet

Hvordan ser det gode københavnerliv ud med en langt mindre udledning af drivhusgasser fra forbruget af bl.a. mad, bolig og transport, og hvordan når vi bedst derhen sammen?

Klimaborgertingets tre faser

Fase 1

- Vision for det gode københavnerliv med mindre udledninger
- Guidende Principper
- Indsatser med stor effekt som vi er enige om – indenfor bolig, fødevarer og mobilitet

Fase 2

- Anvende de guidende Principper
- Arbejde med dilemmaer og konkrete udfordringer indenfor bolig, fødevarer og mobilitet
- Visualisere det gode københavnerliv

Fase 3

- Kvalificere og give input til implementering
- anbefalinger til københavner involvering og mobilisering i næste fase

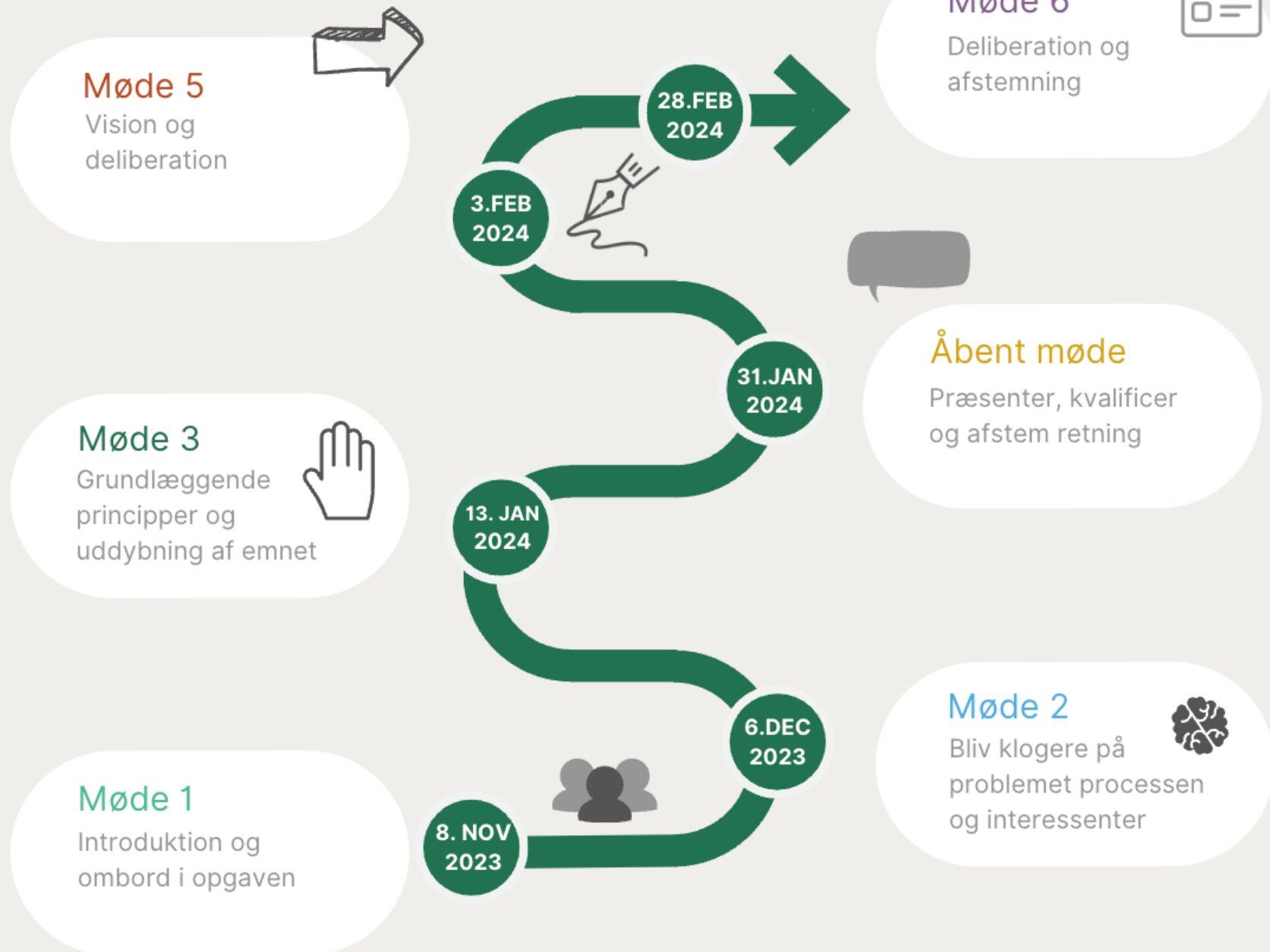
Klimaborgerringets mandat

- Klimaborgerringet har til opgave at rådgive Borgerrepræsentationen og udarbejde anbefalinger, der svarer på den kerneopgave som politikerne har givet.
- Klimaborgerringets opgave er at rådgive og lave anbefalinger - ikke at designe eller beslutte.
- Medlemmer af Klimaborgerringet vil have mulighed for at lave minoritetsudtalelser.
- Klimaborgerringets anbefalinger vil efter sidste samling blive overleveret til Borgerrepræsentationen og offentliggjort uredigeret i sin fulde længde.
- Borgersamlingen er ét blandt flere spor, der skal være med til at forme ny klimaplan for København.

Klimaborgertingets mandat

- Borgerrepræsentationen giver Klimaborgertinget mandat til at udarbejde uvildige og uafhængige anbefalinger inden for rammen af Klimaborgertinget kerneopgave.
- Borgerrepræsentationen forpligter sig på at modtage og behandle anbefalingerne i relevante fagudvalg - sammen med følgegruppens kommentarer, evaluering af processen samt forvaltningens forslag til det videre arbejde med anbefalingerne.
- Borgerrepræsentationen er ikke forpligtet til politisk at følge eller vedtage alle anbefalinger.
- Borgersamlingen vil senest efter to år efter borgersamlingens afslutning blive præsenteret for, hvad politikerne har valgt at gå videre med i klimaplanen og ikke har valgt at gå videre med.

Overblik første år

Klimaambassadørerne

Ungerepræsentanter: 25-30 7. klasse-elever fra 5 skoler fra forskellige områder i København.

Kernespørgsmål: Hvordan ser det gode **børne- og ungeliv** ud i 2035 med en langt mindre udledning af drivhusgasser fra forbruget af bl.a. mad, bolig og transport, og hvordan når vi bedst derhen sammen?

Leverance: anbefalinger og drømmescenarier + dialog med klimasekretariat og evt. Teknik- og Miljøborgmesteren.

Klimaambassadøruddannelsen har form som en borgersamling, hvor unge bidrager til en aktuel klimaproblemstilling. Klimaambassadørforløbet er et undervisningsforløb, som skræddersyes efter den aktuelle problemstilling og kernespørgsmål og tilpasses de unge. Drives af Københavns Kommune.

Hvordan 1500 tilmeldte bliver til 36 medlemmer

...bagom en stratificeret lodtrækning og hvordan sammensætning af borgersamlingen matcher Københavns Kommune

Borgerlodtrækning

Borgerlodtrækning

Udvælgelsesparametre

Lodtrækningen er foretaget efter fire udvælgelsesparametre:

1. Alder
2. Køn
3. Uddannelse
4. Indkomst

Derudover har vi skelet til:

- Medlemmernes villighed til at ændre på adfærd af hensyn til klimaet
- Bopæl

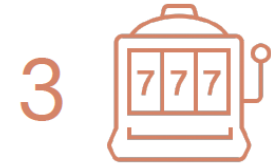

Invitationer

Der blev sendt invitationer til Klimaborgertinget via digital post til i alt 50.000 tilfældige københavnere.

I udsendelsen sendte vi ud til flere mellem 16 og 42 år, da vi ved af erfaring, at yngre i mindre grad tilmelder sig end ældre.

1.589 københavnere meldte sig til lodtrækningen, hvilket giver en tilmeldingsprocent på 3,2%.

Lodtrækning

Blandt gruppen af tilmeldte har vi gennemført en stratificeret lodtrækning.

Vi har rystet posen og tilfældigt udtrukket 36 profiler, der matcher Københavns Kommune i forhold til udvælgelsesparametrene. Derefter har vi udvalgt de københavnere, som passer bedst på de udtrukne profiler.

50.000 (fra 18 år) københavnere er blevet inviteret via digital post.

1.589 tilmeldte

36 borgere

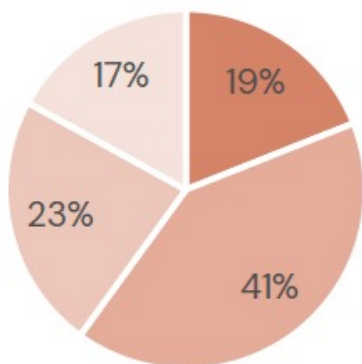
Klimaborgerringet

Alder

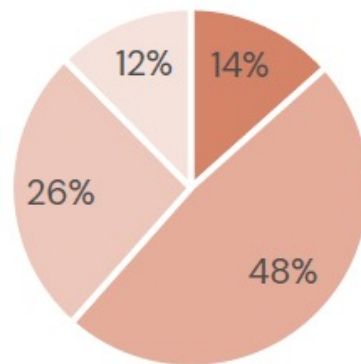
Københavns
Kommune

- 16-25 år ■ 26-42 år
- 43-59 år ■ 60+ år

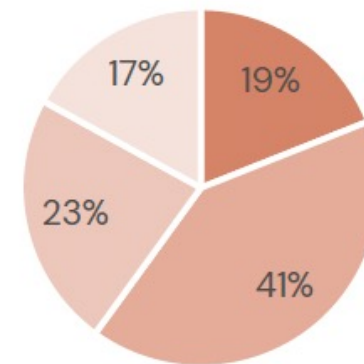
Tilmeldte

- 16-25 år ■ 26-42 år
- 43-59 år ■ 60+ år

Klimaborgertinget

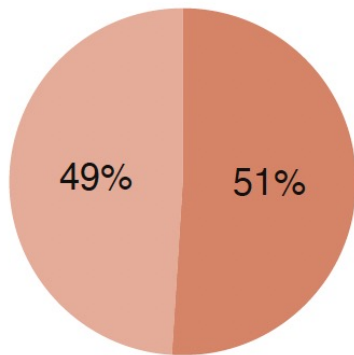

- 16-25 år ■ 26-42 år
- 43-59 år ■ 60+ år

Køn

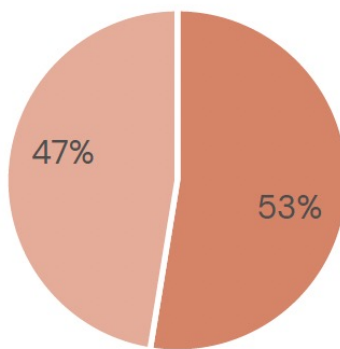
Københavns
Kommune

■ Kvinder ■ Mænd

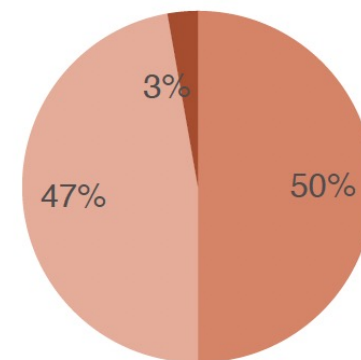
Tilmeldte

■ Kvinder ■ Mænd

Klimaborgertinget

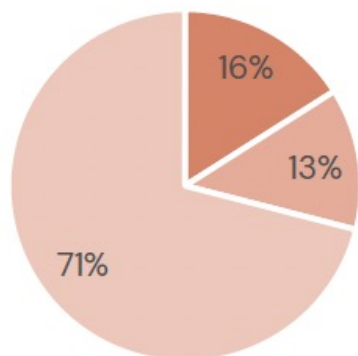

■ Kvinder ■ Mænd ■ Anden kønsidentitet

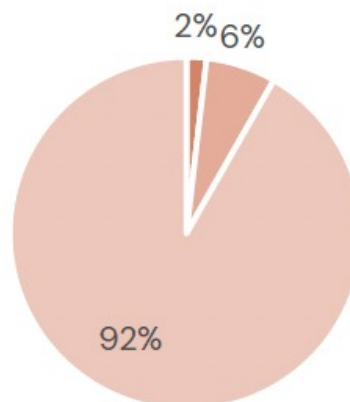
Uddannelse

Københavns
Kommune

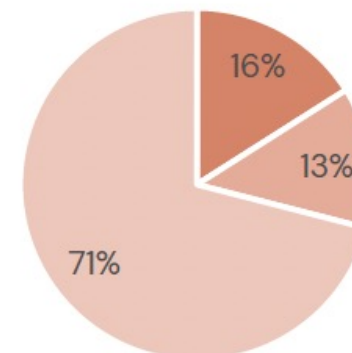
- Grundskole / Andet
- Erhvervsfaglig
- Videregående (inkl. gymnasial)

Tilmeldte

- Grundskole / Andet
- Erhvervsfaglig
- Videregående (inkl. gymnasial)

Klimaborgertinget

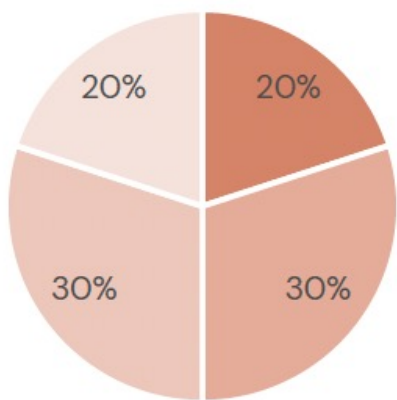

- Grundskole / Andet
- Erhvervsfaglig
- Videregående (inkl. gymnasial)

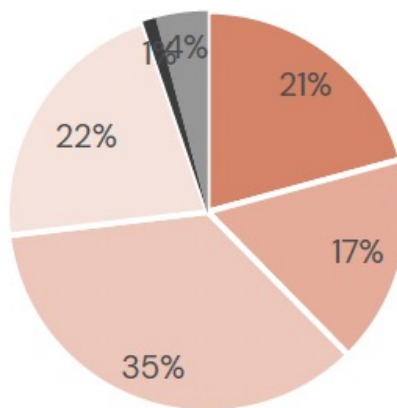
Indkomst

Københavns
Kommune

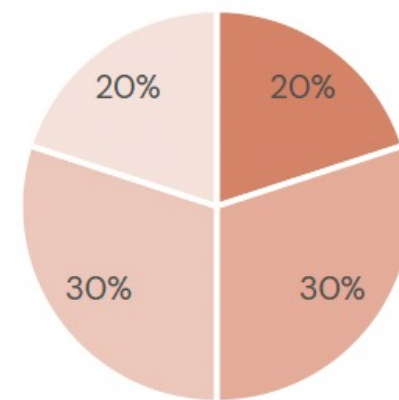
- Under 13.000 kr.
- Ca. 13.000 - 21.000 kr.
- Ca. 21.000 - 33.000 kr.
- Over 33.000 kr.

Tilmeldte

- Under 13.000 kr.
- Ca. 13.000 - 21.000 kr.
- Ca. 21.000 - 33.000 kr.
- Over 33.000 kr.
- Ved ikke
- Ønsker ikke at svare

Klimaborgertinget

- Under 13.000 kr.
- Ca. 13.000 - 21.000 kr.
- Ca. 21.000 - 33.000 kr.
- Over 33.000 kr.

Klimaborgertinget

Alder

16–25 år: 7 personer
26–42 år: 15 personer
43–59 år: 8 personer
60 + år: 6 personer

Uddannelse

Grundskole / Andet: 6 personer
Erhvervsfaglig: 5 personer
Videregående (inkl. gymnasial): 25 personer

Køn

Kvinder: 18 personer
Mænd: 17 personer
Andet (inkl. nonbinær): 1 person

Indkomst

Under 13.000 kr.: 7 personer
Ca. 13.000 – 21.000 kr.: 11 personer
Ca. 21.000 – 33.000 kr.: 11 personer
Over 33.000 kr. 7 personer

NB! En eller flere personer kan have svaret "ved ikke" eller "ønsker ikke at svare" til spørgsmålet om indkomst. De personer har haft samme sandsynlighed for at komme med som alle andre.

Program

- 17:00** Velkomst, politisk rammesætning og introduktion til opgaven
- 17:15** Ombord i opgaven
- 17:30** Medlemmerne møder hinanden
- 17:50** Introduktion til den demokratiske metode – Borgerting
- 18:05** Københavnerne Klimaborgertings spilleregler
- 18:40 Aftensmad*
- 19:00** Oplæg om Københavnerne forbrugsbaserede CO2-udledning
- 19:30** Oplæg om forskningen om forbrug
- 20:00** Undersøg udfordringerne/temaerne
- 20:45** Opsamling og forberedelse til næste gang
- 21:00** Tak for i dag og på gensyn

Sig hej ved bordene!

- Dit navn...
- Hvorfor har du tilmeldt dig borgersamlingen og hvad er dine forventninger? - 1 min.
- Skriv forventninger på **blå** papkort – 8 min

Verden oplever en bølge af fornyet demokrati

...samtidigt med en tilbagegang af frie demokratiske lande

Over 600 gennemførte borgersamlinger og borgerting på tværs af OECDs medlemslande. - 12 er gennemført i Danmark, heraf 2 i København.

Første irske borgersamling

Forfatningsændring (2013)

**The
Guardian**

Første danske borgersamling

Borgersamling om Middelalderbyen (2019)

#1: Levende og lokal

#2: Op til 75% regulering af biltrafik

#3: 80-90 % reduktion af parkering i gadeplan

#4: Flere grønne og ukommercielle byrum

#5: Turisme på beboernes præmisser

#6: Hensynsfuld parkering af cykler og el-løbehjul

#7: Respektfuldt natteliv

#8: Bedre forhold for bløde trafikanter

#9: Eksperimentér med løsninger

Et borgerting – kort fortalt

Borgersamling om Middelalderbyen, Københavns Kommune 2019

- Består typisk af 36 medlemmer
- Medlemmerne er lodtrukket så de spejler befolkningen
- Medlemmerne samles over flere dage (min. 20 timer)
- Viden fra eksperter, forskning og mulighed for at lytte til interessenter
- Arbejder med værdier, temaer og mulige løsninger frem mod endelige anbefalinger til politikerne
- Politikerne forpligter sig til at igangsætte og modtage – de forpligter sig ikke til beslutte.
- Offentligt og transparent – varetages af et uvildigt tredjepartssekretariat
- Rådgiver og anbefaler – *ikke designe eller beslutte.*

OECD's principper for borgersamlinger

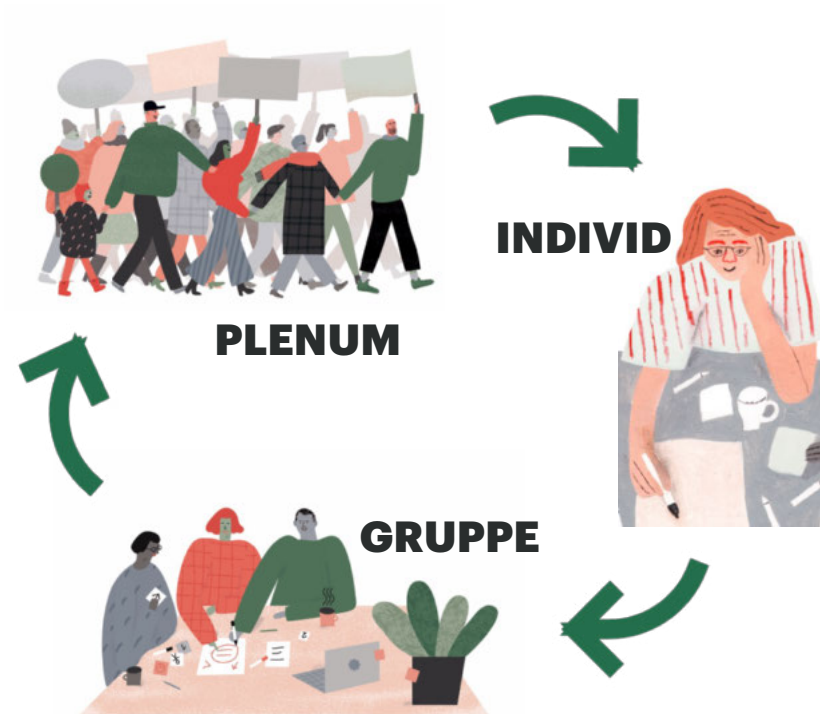
Borgersamlingen bygger på OECD's deliberative principper

Borgersamlingens arbejdsmetode

- Ekspertviden og holdningseksperter
- Refleksion og forståelse
- Gruppearbejde
- I former hvad der skal ske
- Fra forståelse til anbefaling
- Afstemninger
- Mindretalsudtalelse
- Evaluering

Din rolle

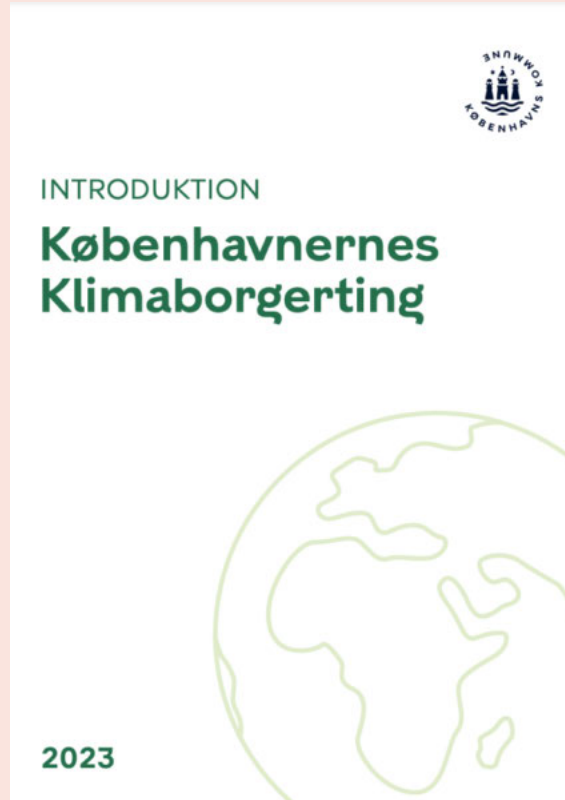
- Du repræsenterer hele København
- Lyt "højere" til andre perspektiver og holdninger
- Hjælp med at finde "de blinde vinkler"
- Skriv anbefalinger - i fællesskab
- Vær ambassadør for anbefalingerne

Dine hjælpere

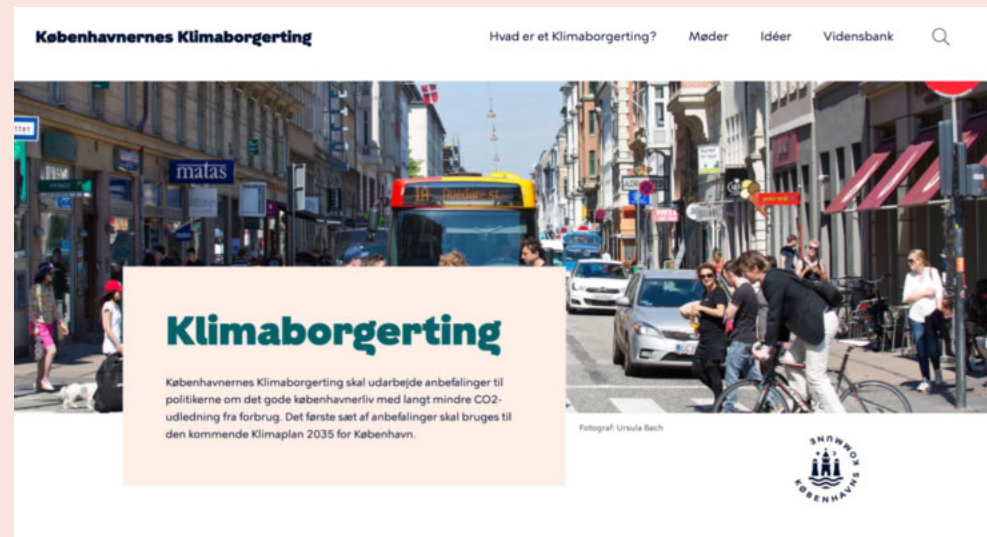
- Sekretariatet (We Do Democracy) vil lede processen og facilitere samlingerne
- Medarbejdere fra Teknik og Miljø forvaltningen vil hjælpe jer med praktiske ting og faglige spørgsmål om arbejdet med Klimaplanen
- Ekspertgruppen:
  - Mads Ejning, postdoc, Københavns Universitet
  - Line Kryger Aagaard, postdoc, Aalborg Universitet
  - Kristian Steensen Nielsen, adjunkt, Copenhagen Business School
  - Tullia Jack, docent, Lunds Universitet
- Indkaldte fageksperter – vil løbende bidrage med viden og svar
- Interessenter og andre borger – løbende input og det åbne møde
- Introduktion og vidensbank – viden, fakta og inspiration til brug i forløbet

Viden og input

Introduktion

v. Ekspertgruppen og sekretariat

Hjemmeside

v. proces, input fra offentligheden og vidensbank

Husk... kommunikation og fortrolighed

Vi anbefaler at du følger nogle spilleregler:

- Sammen skaber vi **et fortroligt rum**. Det, som vi fortæller hinanden, betror hinanden eller brydes med af holdninger - skal vi gensidigt udvise respekt og fortrolighed overfor.
- Du skal altid **sikre dig accept** hos andre medlemmer, hvis disse indgår i dine billeder eller opslag på fx sociale medier m.m.
- Vi arbejder med **åbne og en lukkede** dele af borgersamlingen
- Husk at underskrive **samtykkeerklæring** - og sig hej til vores fotograf (fælles foto senere)

Klimaborgertingets spilleregler

- Hvordan skal vi arbejde sammen?
- Hvordan giver vi plads til hinanden?
- Hvad er gode huskeregler når vi debatterer og arbejder?

Eksempel på spilleregler

Borgersamling om Unges København

- Husk den gode tone og gensidig respekt
- Vent på ordet - og giv ordet videre
- Mål: Ikke at få ret, men at få indsigt
- Respekt for hinandens rygsæk (personlige baggage)
- Taletid og lyttetid - til alle
- Ikke være bange for uenigheden
- Vi arbejder for at lære og må gerne ændre holdning
- Minus: at pådutte andre ens egen holdning
- Give plads til forskellighed – enig om uenighed

Spilleregler - opgave

- Individuelt - hvad I synes er vigtigt, når I samarbejder med andre (2 min.)
- Del jeres bud med de øvrige omkring bordet og diskuter og prioriter
- Bliv enige om 4 spilleregler – skriv på planche og hvad disse spilleregler betyder for jer (20 min.)

1. Spilleregel	Hvad betyder reglen i praksis?
2. Spilleregel	Hvad betyder reglen i praksis?
3. Spilleregel	Hvad betyder reglen i praksis?
4. Spilleregel	Hvad betyder reglen i praksis?

Aftensmad

Vi starter igen kl. 19

- Hvis I har brug for hjælp til at udfylde GDPR-sedlerne, kan I prikke Naja på skulderen.

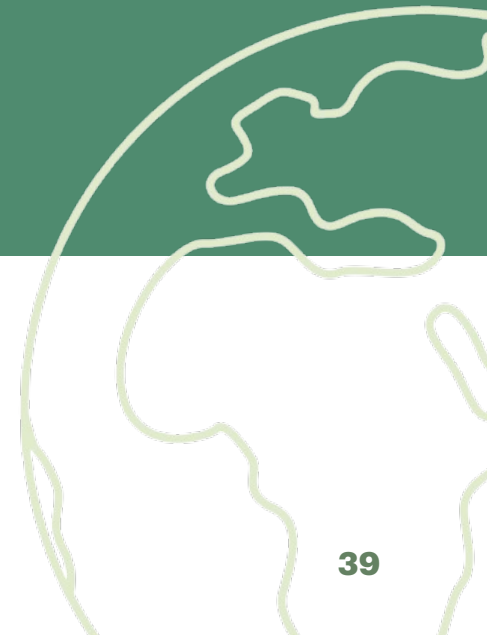
Oplæg

v. David Scott Watson fra Teknik og
Miljøforvaltningen

Kollektiv refleksion

- Hvad giver det anledning til?
- Skriv vigtige fælles opmærksomhedspunkter på **GULE papkort**

Oplæg

v. Mads Ejning, Københavns Universitet og
Kristian Steensen Nielsen, Copenhagen Business
School

Kollektiv refleksion

- Del det I har hørt og vurderer er vigtigt at tage med videre
- Samt om der dukker spørgsmål op som I allerede nu kan se er vigtige I får arbejdet med – udfyld plakaten
- Og de spørgsmål I gerne vil stille til oplægsholderne

(10. min)

Københavnernes Klimaborgerting

Hvad hæfter vi os ved?

Hvad vurderer vi er vigtigt?

Spørgsmål vi skal arbejde med:

Deltagere:

Hvilke emner og spørgsmål er Klimaborgertinget særligt optaget af?

- 2 og 2
"Hvad er vores første ideer til temaer og spørgsmål vi skal have besvaret?" (5. min)
- 4 og 4
"Hvad nåede I frem til? Hvad vil vi sammen gerne prioritere?" (10. min)
- Fælles

Opsamling og forberedelse til næste samling

- Næste skridt i processen
- Talspersoner
- Kommunikation
- Observatører

Opgave:

”Til næste gang skal I medbringe et billede/en ting/en lille tekst der visualiserer et eksempel på hvad der er, som vil være vigtigt for dig i det gode københavner liv i en fremtid hvor vi har et langt lavere CO-2 udledning”

Næste gang

6. december 17 - 21 i Demokrati Garage

